

V É G Z É S

A Fővárosi Törvényszék a dr. Varga Irma ügyvéd által képviselt

Vallási Egyesület nyilvántartásba vételi ügyében az eljárást felfüggeszti.

A bíróság ezzel egyidejűleg az Alkotmánybírósághoz fordul, és indítványozza a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvénynek (Lvtv.) a kérelem benyújtásakor hatályos 34. § (1) bekezdése jelen ügyben történő alkalmazhatóságának kizárását.

A bíróság hivatkozik arra, hogy a 6/2013. (III. 1.) AB határozat az érintett jogszabályi rendelkezés **alaptörvény-ellenességét** Magyarország Alaptörvénye „Alapvetés” Cím B) Cikk 1. bekezdésének, továbbá „Szabadság és Felelősség” Cím VII., XV., XXIV., illetve XXVIII. Cikkeinek sérelme alapján **mondta ki**.

Jelen végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A) Tényállás:

A [redacted] Egyházat a Fővárosi Bíróság 7.Pk.61.201/1998/2. sz. számú végzésével egyházként vette nyilvántartásba.

Az egyház 2011. december 20. napjáig kérte egyházkénti ismételt elismerését (ún. „második körös egyház”). Az Országgyűlés az egyházkénti elismerést 8/2012. (II. 29.) OGY határozatával elutasította. Ezért a szervezet 2012. március 01. napjától a törvény erejénél fogva egyesületnek minősült [Lvtv. 34. § (1) és (4) bek. korábban hatályos szövegei].

Az ex lege egyesületté átalakult szervezet 2012. április 30. napjáig nyilatkozhatott arról, hogy kíván-e egyesületként továbbműködni, vagy sem [Lvtv. 34. § (4) bek. b) pont és 35. § (1) bek.]. Továbbműködésre irányuló nyilatkozatát a szervezet 2012. április 24-én a bírósághoz benyújtotta, ezzel a jogutód egyesület bejegyzésére irányuló változásbejegyzési eljárást a törvényes határidőn belül megindította.

Az Alkotmánybíróság 6/2013. (III. 1.) AB határozata rendelkező részének 2. pontja az Lvtv. 34. § (1) bekezdését alaptörvény-ellenesnek nyilvánította, és 2012. szeptember 01. napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisítette. A határozat rendelkező részének 3. pontja rögzítette, hogy az Lvtv. 2012. január 01. és 2012. augusztus 31. napja között hatályos 34. § (4) bekezdése alaptörvény-ellenes volt, ezért annak alkalmazását – további korlátozás nélkül – kizárta. A határozat rendelkező részének 4. pontja rögzíti, hogy az Lvtv. 2012. január 1-jétől 2012. augusztus 31-ig hatályos 34. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenes volt, ezért annak alkalmazását az ott megjelölt, befogadott alkotmányjogi panasszal élt szervezetek vonatkozásában hatályba lépésétől kezdve kizárta.

A tárgyi szervezet az Alkotmánybíróság felé nem élt alkotmányjogi panasszal.

A jelen ügy érdemében az Alkotmánybíróság fenti határozatának meghozataláig döntés nem született.

A kérelmező a bírósághoz 9. sorszám alatt 2013. április 12. napján érkezett kérelmében kérte, hogy a bíróság az eljárás felfüggesztése mellett indítványozza az Alkotmánybíróságnál az Lvtv. 34. § (1), (2) és (4) bekezdései jelen ügyben történő alkalmazhatóságának kizárását.

A bíróság a kérelmező kérelmének helyt adott, és az Alkotmánybírósághoz fordul, az alábbiak szerint.

B) A kérelemben hivatkozott és az azokkal közvetlenül összefüggő jogszabályi rendelkezések:

Az Lvtv-nek a kérelem benyújtásakor hatályos 34. § (1) bekezdése alapján az Lvtv. mellékletében meghatározott egyházak és azok vallásos célra létrejött önálló szervezetei kivételével valamennyi, a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény alapján nyilvántartásba vett szervezet és annak vallásos célra létrejött önálló szervezete (a továbbiakban együtt: szervezet) 2012. január 1-jétől egyesületnek minősül.

Az Lvtv-nek a kérelem benyújtásakor hatályos 34. § (2) és (4) bekezdése szerint

(2) A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi C. törvény hatályvesztéséig a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi C. törvénynek az egyházkénti elismerésre vonatkozó szabályaira tekintettel a miniszterhez kérelmet benyújtó egyház e törvény szerinti elismeréséről az Országgyűlés - a népi kezdeményezésre vonatkozó szabályok kivételével – az Lvtv. 14. § (3)-(5) bekezdése szerinti eljárás keretében 2012. február 29-éig dönt.

(4) Ha az Országgyűlés a (2) bekezdés szerinti elismerést valamely egyház tekintetében elutasítja, az egyház 2012. március 1-jétől az e törvény és más jogszabályok alkalmazásában az (1) bekezdés szerinti szervezetnek minősül, akire az Lvtv. 35-37. §-t kell alkalmazni azzal, hogy

a) az egyházként való elismerésre az Lvtv. 14. § (5) bekezdése szerinti országgyűlési határozat közzétételétől számított egy év elteltével indított népi kezdeményezés alapján kerülhet sor,

b) az Lvtv. 35. § (1) bekezdése szerinti eljárási cselekmények megtételére 2012. április 30-áig, az Lvtv. 35. § (2) bekezdése és az Lvtv. 37. § (2) bekezdése szerinti feltételek teljesítésére 2012. augusztus 31-éig kerülhet sor,

c) az Lvtv. 35. § (3) bekezdés b) pontjának alkalmazása során 2012. április 30-i időpontot kell figyelembe venni,

d) az Lvtv. 36. § (1) bekezdése szerinti jogutódlás időpontja 2012. március 1-je, és

e) az Lvtv. 34. § (2) bekezdés szerinti egyház részére 2012. február 29-éig nyújtható egyházi célú költségvetési támogatás.

Az Lvtv. 35. § (1) bekezdése szerint a szervezet 2012. február 29-éig nyilatkozik továbbműködési szándékának hiányáról vagy – továbbműködési szándék esetén – az egyesületre vonatkozó szabályok szerint változásbejegyzési eljárást indít, amelyre a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény 37. § (1) bekezdését, 38. §-át, valamint 63. § a) és c) pontját kell alkalmazni azzal, hogy alakuló ülésen az átalakulást elhatározó ülést kell érteni.

C) Az Alkotmánybíróság eljárásának bírósági titkár általi kezdeményezésére vonatkozó, annak lehetőségét megalapozó jogszabályi rendelkezések:

Magyarország Alaptörvényének „Az Állam” cím 24. cikk (2) bekezdés b) pontja szerint az Alkotmánybíróság bírói kezdeményezésre felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 25. §-a szerint ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.

Az Abtv. 1. § b) pontja szerint e törvény alkalmazásában bíró: a bíró, valamint a bírósági titkár, ha törvény rendelkezése alapján az egyesbíró hatáskörében bírósági titkár eljárhat.

A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény (Cet.) 5. § (1) bekezdése, továbbá a Ctv. 32. § (1) bekezdése és 96. §-a alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 11. § (1) bekezdése alapján az első fokon eljáró bíróság - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - egy hivatásos bíróból áll (egyesbíró).

A Cet. 5. § (2) bekezdése szerint a bírósági titkár első fokon önállóan önálló aláírási joggal eljárhat, érdemi határozatot hozhat a törvényben szabályozott polgári nemperes eljárásokban.

A Cet. 2. §-a szerint a bíróság feladata

- a) a Cet. 4. §-ban meghatározott szervezet (a továbbiakban együtt: szervezet) nyilvántartásba vétele (a továbbiakban: nyilvántartásba vételi eljárás),
- b) a nyilvántartásba vett szervezetre vonatkozó adat, jog, valamint tény nyilvántartásba történő bejegyzése, módosítása, törlése (a továbbiakban: változásbejegyzési eljárás),
- c) azoknak az egyéb polgári nemperes eljárásoknak a lefolytatása, amelyeket e törvény a bíróság hatáskörébe utal,
- d) a szervezet nyilvántartásból való törlése (a továbbiakban: nyilvántartásból való törlési eljárás),
- e) a civil és az egyéb cégek nem minősülő szervezetek nyilvántartásának (a továbbiakban: nyilvántartás) vezetése és
- f) a nyilvántartás adatairól - a törvényben meghatározott módon - tájékoztatás nyújtása.

D) Az Alkotmánybíróság 6/2013. (III. 1.) AB határozatában megjelölt alaptörvényi rendelkezések:

Magyarország Alaptörvénye (Alaptörvény) „Alapvetés” Cím B) Cikk (1) bekezdése szerint Magyarország független, demokratikus jogállam.

Az Alaptörvény „Szabadság és Felelősség” Cím VII. cikke szerint

(1) Mindenkinek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a vallás vagy más meggyőződés szabad megválasztását vagy megváltoztatását és azt a szabadságot, hogy vallását vagy más meggyőződését mindenki vallásos cselekmények, szertartások végzése útján vagy egyéb módon, akár egyénileg, akár

másokkal együttesen, nyilvánosan vagy a magánéletben kinyilvánítsa vagy kinyilvánítását mellőzze, gyakorolja vagy tanítsa.

(2) Az Országgyűlés sarkalatos törvényben egyházként ismerhet el egyes vallási tevékenységet végző szervezeteket, amelyekkel az állam a közösségi célok érdekében együttműködik. Az egyházak elismerésére vonatkozó sarkalatos törvényi rendelkezésekkel szemben alkotmányjogi panasznak van helye.

(3) Az állam és az egyházak, illetve a vallási tevékenységet végző más szervezetek különváltan működnek. Az egyházak és a vallási tevékenységet végző más szervezetek önállóak.

(4) Az egyházakra vonatkozó részletes szabályokat sarkalatos törvény határozza meg. A vallási tevékenységet végző szervezetek egyházként való elismerésének feltételeként sarkalatos törvény huzamosabb idejű működést, társadalmi támogatottságot és a közösségi célok érdekében történő együttműködésre való alkalmasságot írhat elő.

Az Alaptörvény „Szabadság és Felelősség” Cím XV. Cikk (1)-(2) bekezdése szerint

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

Az Alaptörvény „Szabadság és Felelősség” Cím XXIV. Cikk (1) bekezdése szerint

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

Az Alaptörvény „Szabadság és Felelősség” Cím XXVIII. Cikk (7) bekezdése szerint

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

E) Az Alaptörvény észlelt sérelmének részletezése.

A tárgyi szervezet ún. „második körös egyház”, amely kérelmezte az Országgyűléstől egyházkénti elismerését, de azt az Országgyűlés elutasította. Az Lvtv-nek a változásbejegyzési kérelem benyújtásakor hatályos 34. § (2) és (4) bekezdése alkalmazását azonban az Alkotmánybíróság a fent hivatkozott határozattal minden ügyben kizárta, ezért a jogszabály-hely ügyében külön kérelmet előterjeszteni nem lehet és nem is szükséges. Ezért a bíróság az indítvány tárgyát – a kérelemtől eltérően – az Lvtv. 34. § (1) bekezdésére szorította.

Jelen ügyben a korábban egyházként nyilvántartásba vett szervezet jogutód vallási egyesületének nyilvántartásba vétele még nem történt meg, az eljárás még folyamatban van.

Mivel az Alkotmánybíróság az Lvtv. 34. § (1) bekezdését 2012. szeptember 01. napjára visszamenőleges hatállyal semmisítette meg, valamint mivel a 2012. január 01. és 2012. augusztus 31. napja közötti időszakra kimondott alkalmazási tilalom jelen szervezetre nem terjed ki, ezért az Lvtv. 2012. április 24-én hatályos 34. § (1) bekezdését jelen ügyben a bíróságnak alkalmaznia kellene.

A bíróság megítélése szerint, az Abtv. 25. §-ának kijelentő módú megfogalmazásából következően amennyiben adott, előtte folyamatban lévő ügyben olyan jogszabályt kellene alkalmaznia, amelynek alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította,

köteles az Alkotmánybírósághoz fordulni, a rendelkezés alkalmazásának kizárása iránt, mindaddig, amíg az adott ügyben alkalmazni rendelt jogszabályok köre nem változik meg. Ezt maga a kérelmező is kérte a bíróságtól, a kérelem tárgyában pedig a bíróságnak – a kérelem benyújtásának időpontját, illetve a kapcsolódó ügyintézési határidőt is figyelembe véve – döntést kell hoznia.

Az alaptörvény-ellenesség mibenlétére vonatkozó indoklás a 6/2013. (III. 1.) AB határozat részeként köztudomású, ezért a bíróság ennek külön részletezését mellőzi.

F) Az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezési jogosultsága

Az eljáró bíróság rögzíti, hogy a jogutód egyesület nyilvántartásba vételére, valamint a jogelőd egyház adatainak a nyilvántartásából való törlésére irányuló eljárás első fokon egyesbíró hatáskörébe tartozó olyan eljárás, melyben – mint sajátos változásbejegyzési ügyben – bírósági titkár önállóan is eljárhat, ezáltal a bírósági titkárnak is joga van az eljárás felfüggesztése mellett az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezni.

Ezért a bíróság a Cet. 5. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 155/B. § (3) bekezdése alapján kérelemre a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

A fellebbezési jog kizártsága a Pp. 155/B. § (4) bekezdésén alapul.

Budapest, 2013. május 27.

A kiadmány hitelül:

